

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Історія Нового часу
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра історії
Розробник(и)	Власенко Валерій Миколайович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 4-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 80 год. становить контактна робота з викладачем (48 год. лекцій, 32 практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Історія"
Передумови для вивчення дисципліни	Історія Середніх віків, Давня та середньовічна історія України
Додаткові умови	Історія України Нового часу
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення сучасного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі Нової історії країн Західної Європи та Північної Америки, її методів, теорій та концепцій, історіографії, класифікації країн регіону за їх політичною, економічною, соціальною системами, релігійно-конфесійною та культурною ознаками, особливостями державного устрою та міждержавних відносин, визначення місця провідних країн регіону у світовому історичному процесі у XVII ст. – 1918 р.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Історія Нового часу (середина ХУІІ ст. - 1871 р.)
Тема 1 Вступ. Перехідна доба до Нового часу Предмет і завдання курсу. Перехідна доба до Нового часу. Абсолютизм в Європі. Політична система. Нідерландська революція.
Тема 2 Англійська буржуазна революція Англія напередодні революції. Буржуазна революція. Англія наприкінці ХVІІІ – на початку ХІХ ст.

<p>Тема 3 Війна за незалежність у Північній Америці. США Англійські колонії в Північній Америці. Війна за незалежність у Північній Америці. Конституція США. Соціально-економічний і політичний розвиток Канади.</p>
<p>Тема 4 Французька революція ХУІІІ ст. Франція напередодні революції. Періодизація та основні події революція. Результати і наслідки революції.</p>
<p>Тема 5 Франція та Європа в період наполеонівських війн Консульство та перша імперія. Внутрішня політика. Зовнішня політика. Війни наполеонівської Франції. Віденський конгрес.</p>
<p>Тема 6 Франція на шляху до демократії (1815-1871 рр.) Державний устрій. Липнева революція 1830 р. Революція 1848 р. Друга імперія.</p>
<p>Тема 7 Великобританія у 1815-1871 рр. Державний устрій. Внутрішня політика. Економічний розвиток. Чартизм.</p>
<p>Тема 8 Німецькі держави в середині ХVІІ ст. – 1871 р. Німецькі держави у ХVІІ - першій половині ХІХ ст. Революція 1848-1849 рр. Об'єднання Німеччини.</p>
<p>Тема 9 Імперія Габсбургів (середина ХVІІ – 1870-ті рр.) Володіння Габсбургів. Австрійська імперія. Революція 1848-1849 рр. в Австрії. Революція 1848-1849 рр. в Угорщині. Утворення Австро-Угорщини.</p>
<p>Тема 10 Італія в середині ХVІІ ст. – 1870-х рр. Італія під іноземним пануванням у ХVІІ-ХVІІІ ст. Італійські держави в першій половині ХІХ ст. Революція 1848-1849 рр. в Італії. Об'єднання Італії.</p>
<p>Тема 11 США і Канада в першій половині ХІХ ст. Громадянська війна в США США в першій половині ХІХ ст. Громадянська війна. «Реконструкція» Півдня. Канада.</p>
<p>Тема 12 Розвиток культури, науки і техніки у ХVІІІ – 1860-х рр. Розвиток науки і техніки. Відкриття у галузі математики та природничих наук. Філософія. Література і мистецтво.</p>
<p>Модуль 2. Історія Нового часу (1871-1918 рр.)</p>
<p>Тема 13 Соціально-економічний розвиток в останній третині ХІХ – на початку ХХ ст. Концепції розвитку капіталізму. Індустріальне суспільство. Економічні процеси. Соціальний розвиток.</p>
<p>Тема 14 Трансформація політичних систем в останній третині ХІХ – на початку ХХ ст. Наслідки буржуазних революцій. Нові тенденції в розвитку політичних систем. Розвиток соціалістичних і робітничих ідей.</p>
<p>Тема 15 Культура, наука і техніка в останній третині ХІХ – на початку ХХ ст. Розвиток технічного прогресу. Наукові досягнення. Література і мистецтво. Повсякденне життя.</p>

<p>Тема 16 Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст. Загальна характеристика міжнародних відносин. Утворення військово-політичних блоків. Локальні війни та конфлікти.</p>
<p>Тема 17 Великобританія в останній третині XIX – на початку XX ст. Державний устрій. Соціально-економічний розвиток. Громадські організації. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 18 США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст. Державний устрій. Економічний розвиток. Громадське життя. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 19 Франція в останній третині XIX – на початку XX ст. Третя республіка Франко-пруська війна 1870–1871 рр. Паризька комуна. Державний устрій. Економічний розвиток. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 20 Німецька імперія у 1871-1918 рр. Державний устрій. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 21 Австро-Угорщина в останній третині XIX – на початку XX ст. Державний устрій. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 22 Італія в останній третині XIX – на початку XX ст. Політична система. Дж. Мадзіні. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика.</p>
<p>Тема 23 Країни Піренейського півострова в останній третині XIX – на початку XX ст. Політичні системи Іспанії та Португалії. Соціально-економічний розвиток Італії та Португалії. Зовнішня політика Іспанії та Португалії.</p>
<p>Тема 24 Перша світова війна Передумови і причини війни. Плани військово-політичних блоків. Головні військові дії. Результати і наслідки війни.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Знати предмет, специфіку, періодизацію й основні проблеми Нової історії країн Західної Європи та Північної Америки.
PH2	Виявляти, аналізувати й опрацьовувати історичні джерела досліджуваного періоду
PH3	Визначати специфіку історичного розвитку провідних країн Західної Європи та Північної Америки.
PH4	Пояснювати особливості еволюції політичної, економічної та соціальної систем, розвитку культурної та релігійної сфер в країнах регіону.
PH5	Розуміти взаємозв'язок між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПР1	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
ПР2	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.
ПР3	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
ПР4	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
ПР5	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Вступ. Перехідна доба до Нового часу	
Лк1 "Вступ. Перехідна доба до Нового часу" (денна)	Предмет, періодизація, методи дослідження історії Нового часу. Джерельна база та література з курсу. Криза традиційного суспільства. Розклад феодалізму. Початок розвитку капіталізму. Найманий працівник і буржуа. Мануфактура. Епоха Відродження. Здобутки в галузі науки і культури. Великі географічні відкриття. Перші колоніальні імперії. Нові форми ідеології. Реформація. Контрреформація. Поступове складання націй. Абсолютна монархія. Тридцятилітня війна. Нідерландська революція.
Тема 2. Англійська буржуазна революція	
Лк2 "Англійська буржуазна революція" (денна)	Соціально-економічні зрушення напередодні революції. Аграрна революція. Реформація в Англії. Політична система. Підкорення Ірландії. Боротьба з Іспанією за панування на морі. Англійська буржуазна революція. Інтерпретації революції. Пресвітеріани. Пуритани. ІнDEPENDENTI. Левеллери. Диггери. Передумови, причини, привід, періодизація, наслідки революції. Еволюція політичної системи. Аграрна і промислова революції. Конституційна монархія. Біль про права 1689 р. Внутрішня і зовнішня політика.
Пр3 "Англійська буржуазна революція" (денна)	Соціально-економічний розвиток Англії напередодні революції. Релігійно-ідеологічні чинники революції. Політичні передумови революції. Конфлікт між Карлом I та Довгим парламентом на початку революції. Початок революції. Громадянські війни.
Пр4 "Англійська буржуазна революція" (денна)	Англійська республіка. Протекторат О. Кромвеля. Реставрація Стюартів. Правління Якова II. Декларація про віротерпимість. «Славна революція» 1688–1689 рр. Суспільно-політичні погляди інDEPENDENTІВ, левелерів та дигерів. Значення революційних подій в Англії.
Тема 3. Війна за незалежність у Північній Америці. США	

Лк5 "Війна за незалежність у Північній Америці. США" (денна)

Утворення англійських колоній в Північній Америці. Їх соціально-економічний і політичний розвиток. Формування північноамериканської нації. Передумови та причини конфлікту колоній з метрополією. Головні події Війни за незалежність. Дж. Вашингтон. Континентальні конгреси. «Декларація незалежності» 1776 р. Проголошення США. Версальський мирний договір. Конституція США 1787 р. Поправки до Конституції. Державний устрій. Французька колонізація Канади. Паризький мир 1763 р. Конституційний акт 1791 р.

Пр6 "Війна за незалежність у Північній Америці. США" (денна)

Соціально-економічний розвиток та політичний устрій колоній Великобританії в Північній Америці в середині XVIII ст. Суспільно-політичні ідеї мислителів та державних діячів: Б. Франклін, Т. Джефферсон, Т. Пейн; Д. Адамс, Д. Медісон, О. Гамільтон. Дж. Вашингтон та становлення американської державності.

Пр7 "Війна за незалежність у Північній Америці. США" (денна)

Проголошення незалежності. Декларація незалежності. Конституція 1787 р. Білль про права 1791 р. Особливості війни за незалежність як першої американської революції.

Тема 4. Французька революція ХУІІІ ст.

Лк8 "Французька революція ХУІІІ ст." (денна)

Політична система. Протекціонізм. Економічне та політичне становище. Соціально-станова структура. Ідеологія Просвітництва. Гуманізм. Перший період (1789–1792). «Декларація прав людини та громадянина» 1789 р. Конституція 1791 р. Законодавчі збори. Другий період (1792–1793). Національний конвент. Третій період (1793–1794). Якобінська диктатура. Конституція 1793 р. Термідоріанський переворот. Четвертий період (1794–1799). Конституція 1795 р. Директорія. Результати та наслідки революції.

Пр9 "Французька революція ХУІІІ ст." (денна)

Економічний розвиток Франції напередодні революції. Соціальна структура. Політична система. Криза абсолютизму.

Пр10 "Французька революція ХУІІІ ст." (денна)

Селянський рух напередодні революції 1789 р. «Великий селянський переляк». Муніципальна революція. Аграрне законодавство Установчих зборів. Аграрні декрети Законодавчих зборів. Аграрні закони 1793 р. Селянський рух в період якобінської диктатури.

Пр11 "Французька революція ХУІІІ ст." (денна)

Встановлення та сутність якобінської диктатури. Історіографія революції й якобінської диктатури. Діячі революції: Ж.-Ж. Дантон, Л.- А. Сен-Жюст, М. Робесп'єр.

Тема 5. Франція та Європа в період наполеонівських війн

Лк12 "Франція та Європа в період наполеонівських війн" (денна)

Державний переворот 18 брюмера (9 листопада) 1799 р. Консульство (1799–1804). Конституція 1799 р. Державний устрій. Проголошення першої імперії (1804). Внутрішня політика. Централізація системи управління. Сприяння розвитку промисловості, сільського господарства, стабілізація фінансової системи. Примирення з католицькою церквою. Цивільний кодекс 1804 р. Коаліції держав проти революційної і наполеонівської Франції. Війни наполеонівської Франції. Падіння Імперії. Віденський конгрес. Священний союз.

Тема 6. Франція на шляху до демократії (1815-1871 рр.)

Лк13 "Франція на шляху до демократії (1815-1871 рр.)" (денна)

Державний устрій. «Хартія 1814 року». Реставрація правління Бурбонів. Революція 1830 р. Передумови, причини, головні події, результати. Зміни в державному устрої. Основні політичні організації. Економічний розвиток. Завершення промислової революції. Головні галузі виробництва. Революція 1848 р. Передумови, причини, головні події, результати та наслідки. Повалення монархії. Проголошення Другої республіки. Конституція 1848 р. Державний устрій. Переворот 1851 р. Друга імперія (1852-1870).

Тема 7. Великобританія у 1815-1871 рр.

Лк14 "Великобританія у 1815-1871 рр." (денна)

Державний устрій. Політична система. Віги. Торі. Перша парламентська реформа. Муніципальна реформа. Друга парламентська реформа 1867 р. Внутрішня політика. Економічний розвиток. Завершення промислової революції. Провідні галузі виробництва. Регіоналізація промисловості. Машинне виробництво. Торгівля. Банківська система. Транспорт. Тред-юніони. Рух чартизму. Причини появи, мета, вимоги, напрямки (види). «Народна хартія» 1838 р. Результати діяльності чартиського руху.

Тема 8. Німецькі держави в середині XVII ст. – 1871 р.

Лк15 "Німецькі держави в середині XVII ст. – 1871 р." (денна)

Німецькі держави. Князівський абсолютизм. Утворення Пруського королівства. «Освічений абсолютизм» Фрідріха II. Революція 1848–1849 рр. Передумови, причини, головні події, результати та наслідки. Перший загальноімперський парламент у Франкфурті-на-Майні. Конституційний процес. Передумови, причини, концепції, основні етапи, результати та наслідки об'єднання Німеччини. Австро-пруська війна 1866 р. Пруський канцлер Отто фон Бісмарк. Проголошення Німецької імперії 1871 р. Державний устрій імперії.

Пр16 "Німецькі держави в середині XVII ст. – 1871 р." (денна)

Державний устрій. Економічний розвиток. Соціальна структура. Революція 1848–1849 рр. Об'єднання Німеччини.

Тема 9. Імперія Габсбургів (середина XVII – 1870-ті рр.)

Лк17 "Імперія Габсбургів (середина XVII – 1870-ті рр.)" (денна)

Володіння австрійських Габсбургів. Прагматична санкція 1713 р. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II. Соціально-економічний розвиток. Державний устрій. Зовнішня політика. Революція 1848–1849 рр. в Австрії. Конституція 1848 р. Початок роботи австрійського парламенту. Повстання. Розпуск парламенту. Припинення дії конституції. Революція 1848–1849 рр. в Угорщині. Проголошення угорським сеймом Угорської республіки. Інтервенція російської армії. Проголошення Австро-Угорщини.

Тема 10. Італія в середині XVII ст. – 1870-х рр.

Лк18 "Італія в середині XVII ст. – 1870-х рр." (денна)

Економічна становище. Політичний устрій італійських держав. Франко-італійські війни. Ватикан. Дж. Савонарола. Революція 1848–1849 рр. в Італії. Перша італо-австрійська війна. Установчі збори в Римі. Проголошення Римської республіки. Друга італо-австрійська війна. Конституція Римської республіки. Об'єднання Італії. Сардинське королівство – центр боротьби за об'єднання Італії. Створення Італійського королівства 1861 р. Об'єднання країни довкола Італійського королівства 1870 р.

Пр19 "Австрійська імперія й Італія в середині XVII ст. – 1870-х рр" (денна)

Австрійська імперія. Державний устрій. Економічний розвиток. Революція 1848–1849 рр. в Австрії й Угорщині. Італія під іноземним пануванням у XVII-XVIII ст. Італійські держави в першій половині XIX ст. Революція 1848–1849 рр. в Італії. Об'єднання Італії.

Тема 11. США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США

Лк20 "США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США" (денна)

Територіальні зміни. Демографічна ситуація. Промислова революція. Фермери та плантатори-рабовласники. Політичний устрій. Двопартійна система. Наростання кризових явищ. Протистояння Півдня, Заходу та Півночі і Сходу. Громадянська війна. Конфедерати. Юніоністи. «Реконструкція» Півдня. Зміни територіального устрою. Система управління. Громадянські права колишніх рабів. Загострення суперечностей між Великобританією та Канадою. Національно-визвольна війна 1837–1838 рр. Здобуття самоуправління.

Пр21 "США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США" (денна)

США і Канада в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США. «Реконструкція» Півдня. Статус та політична система Канади.

Тема 12. Розвиток культури, науки і техніки у XVIII – 1860-х рр.

Лк22 "Розвиток культури, науки і техніки у XVIII – 1860-х рр." (денна)

Основні винаходи. Аеростат. Механізований токарний верстат. Пароплав. Підводний човен. Паротяг. Жаккардовий верстат. Газове освітлення вулиць. Велосипед. Фотографія. Пральна машина. Електромагнітний телеграф. Відкриття у галузі математики та природничих наук. Теорія походження Сонячної системи з туманності. Запровадження поняття «атомна маса». Вчення про еволюцію. Неевклідова геометрія. Філософія. Література і мистецтво. Німецька класична філософія. Стилї та напрямки в літературі і мистецтві.

Тема 13. Соціально-економічний розвиток в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк23 "Соціально-економічний розвиток в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Риси індустріального суспільства. Економічна модернізація. Типи модернізації. Ешелонна концепція розвитку капіталізму. Концепція локальних цивілізацій. Цивілізація. Культурно-історичний тип. Нові тенденції розвитку господарства. Друга промислова (технологічна) революція. Монополізація виробництва, торгівлі, банківської системи. Світові економічні кризи. Кризи 1893, 1900-1903, 1907–1908, 1914 рр. Демократичні зміни. Міграції населення. Урбанізація. Зміни соціально-класової структури.

Тема 14. Трансформація політичних систем в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк24 "Трансформація політичних систем в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Конституційний лад. Правова держава. Принцип поділ влади. Представницькі органи влади. Політичні права і свободи. Правова держава та її принципи. Громадянське суспільство. Партійні системи. Виборчі системи. Виборчі права жінок. Національно-визвольний рух. Розвиток соціалістичних ідей. Р. Оуен, А. Сен-Сімон. Ш. Фур'є. П.-Ж. Прудон. Л.-О. Бланкі. Л. Блан. В. Вейтлінг. Ф. Лассаль. К. Маркс. М. Бакунін. Напрямки соціал-демократичного руху: ліві, центристи, праві. Р. Люксембург. К. Каутський.

Пр25 "Трансформація політичних систем в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Друга промислова революція. Нові тенденції в економіці. Монополізація виробництва. Соціально-демографічні зрушення. Політичні трансформації. Принцип поділу влад. Політичні та партійні системи.

Тема 15. Культура, наука і техніка в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк26 "Культура, наука і техніка в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Технічний прогрес. Дирижабль. Газова горілка. Бессемеровський конвеєр. Двигун внутрішнього згорання. «Мартенівська» піч. Динаміт. Залізобетон. Трамвай. Телефон. Кулетет. Фотоапарат. Кіноапарат. Радіоприймач. Трансатлантичний телеграфний кабель. Теорія еволюції. Відкриття радіоактивності. Теорія відносності. Стилї і напрямки в літературі та мистецтві. Напрямки філософії. Урбанізація. Побутова техніка. Міська архітектура. Масова культура. Дозвілля. Засоби комунікації.

Тема 16. Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк27 "Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Співвідношення сил на міжнародній арені після Франко-пруської війни. Союз трьох імператорів 1873 р. Блок центральних держав. Троїстий союз. Антанта («Троїста згода»). Головні протиріччя між блоками. Об'єкти боротьби. Гонка озброєнь. II Інтернаціонал у системі міжнародних відносин. Локальні війни та конфлікти.

Пр28 "Міжнародні відносини в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Система «Європейського еквілібріуму». Східна криза кінця 1870-х рр. Утворення військово-політичних блоків. Локальні війни та конфлікти. Шлях до глобального конфлікту.

Тема 17. Великобританія в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк29 "Великобританія в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Державний устрій. Політична система. Реформа місцевого самоврядування. Національно-визвольний рух в Ірландії. Утворення лейбористської партії. Соціально-економічний розвиток. Демографічна ситуація. Темпи промислового виробництва. Вивіз капіталу. Утворення монополій. Фрітредерство. Протекціонізм. Тред-юніони. Громадські організації. Зовнішня політика. Колоніальна експансія. Політика «блискучої ізоляції». Англо-німецькі суперечності. Антанта.

Тема 18. США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк30 "США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Політична система США. Сімнадцята поправка до Конституції США. Зміна системи виборів до Сенату. Утворення Канадської конфедерації. Статус домініону. Монополізація промисловості. «Справедливий курс» Т. Рузвельта. Соціально-економічні реформи. «Нова свобода» В. Вільсона. Закон Дауеса 1887 р. Расова сегрегація. Суфражизм. Зовнішня політика. Ізоляціонізм. Доктрина Дж. Монро. Невтручання у європейські країни. Експансіонізм. Доктрина «Очевидного призначення». Політика «великого кийка».

Пр31 "США і Канада в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Державний устрій Великобританії та США наприкінці XIX – на початку XX ст. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика Великобританії та США. Колоніальні війни.

Тема 19. Франція в останній третині XIX – на початку XX ст. Третя республіка

Лк32 "Франція в останній третині XIX – на початку XX ст. Третя республіка" (денна)

Франко-пруська війна 1870–1871 рр. Уряд національної оборони. Національна гвардія. Паризька комуна 1871 р. Повалення Другої імперії. Встановлення Третьої республіки. Конституція Третьої республіки (1875). Антиклерикальні закони. Економічний розвиток. Вивіз капіталу за кордон. «Панамська афера». Колоніальні володіння Франції. Протиріччя з Німеччиною та Великобританією. Поширення ідей повернення Ельзасу і Лотарингії.

Тема 20. Німецька імперія у 1871-1918 рр.

Лк33 "Німецька імперія у 1871-1918 рр." (денна)

Конституція 1871 р. Федеративний устрій. Форма правління. Канцлерство О. Бісмарка. Політика «культуркампфу». Політичні партії. Політичні реформи. Соціально-економічний розвиток. Завершення промислової революції. Протекціонізм. Транспорт. Модернізація армії. Зовнішня політика. Приєднання до Німеччини Ельзасу і Лотарингії. Система союзів. Заснування колоній у Південно-Західній та Східній Африці, на островах в Океанії. Франко-німецькі та англо-німецькі протиріччя.

Пр34 "Німецька імперія у 1871-1918 рр." (денна)

Франко-пруська війна 1870-1871 рр. Паризька комуна. Державний устрій Франції та Німеччини наприкінці XIX – на початку XX ст. Соціально-економічний розвиток. Зовнішня політика обох держав.

Тема 21. Австро-Угорщина в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк35 "Австро-Угорщина в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Державний устрій. Система дуалізму. Територіальний устрій. Статус територій. Національне питання. Імператор. Двопалатний парламент. Уряд. Місцева адміністрація. Політичні партії. Соціально-економічний розвиток. Перетворення Австро-Угорщини на індустріально-аграрну державу. Промисловість. Сільське господарство. Транспорт. Соціальне законодавство. Зовнішня політика. Союз з Німеччиною. Анексія Боснії та Герцеговини. Австрія і Балкани.

Тема 22. Італія в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк36 "Італія в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Виборча система. Італійське королівство. Політичні партії. Взаємовідносини з Папською областю (Ватикан). Рух «фаши». Соціалістичний рух. К. Кавур. Дж. Мадзіні. Дж. Гарібальді. Регіональні особливості економічного розвитку. Концентрація виробництва і капіталу. Зовнішня політика. Відносини з Австро-Угорщиною, Німеччиною та Францією. Колоніальні завоювання. Еритрея. Сомалі. Збройний конфлікт з Ефіопією. Анексія Триполітанії та Кіренаїки. Лозанський мирний договір 1912 р.

Пр37 "Австро-Угорщина й Італія в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Державний устрій Австро-Угорщини й Італії наприкінці XIX – на початку XX ст. Соціально-економічний розвиток. Взаємовідносини обох країн. Зовнішня політика Австро-Угорщини й Італії.

Тема 23. Країни Піренейського півострова в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лк38 "Країни Піренейського півострова в останній третині XIX – на початку XX ст." (денна)

Четверта революція в Іспанії (1854–1856). П'ята революція в Іспанії (1868-1873). Політична система Іспанії. Система касикізму. Національне питання. Баски. Каталонці. Політична система Португалії. Вищі органи влади. Політичні партії. Розвиток економіки. Головні галузі промислового виробництва. Концентрація виробництва і капіталу. Транспорт. Соціальні реформи. Зовнішня політика Іспанії та Португалії. Революція 1910 р. в Португалії. Проголошення республіки. Конституція Португалії 1911 р.

Тема 24. Перша світова війна

Лк39 "Перша світова війна" (денна)

Передумови і причини війни. Протиріччя між провідними країнами світу. Боротьба за перерозподіл колоній, ринків збуту. Співвідношення сил на міжнародній арені. Сараєвське вбивство. Липнева криза. Плани військово-політичних блоків. План Шліффена. Бліцкриг. Головні військові дії. Західний і Східний фронт. Військові кампанії 1914 р., 1915–1916 р. та 1917–1918 рр. Вступ США у війну. Проекти мирного врегулювання. 14 пунктів В. Вільсона. Капітуляція країн Центрального блоку. Копм'єнське перемир'я.

Пр40 "Перша світова війна" (денна)

Передумови і причини Першої світової війни. Плани Антанти і Четверного союзу. Головні військові дії. Результати війни.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Підготовка мультимедійних презентацій

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Проблемний семінар
МН3	Метод демонстрацій

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про Нову історію країн Західної Європи та Північної Америки як окремих періодів всесвітньої історії, її предмет, що розширює освітній компонент вузькоспеціалізованої підготовки фахівців гуманітарного профілю (РН 1, РН 4, РН 5). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 2 та РН 3). Демонстрація презентацій передбачає ідентифікацію студентами країн регіону за їх державним устроєм, політичною, економічною та соціальною системами, релігійно-конфесійним та культурним чинниками (результати навчання РН 1, РН 2, РН 3, РН 5). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, семінарських занять, а також робота над презентацією для представлення груп та її обговорення (РН 2, РН 5). Під час підготовки презентації студенти розвиватимуть навички комунікативного спілкування, критичного й аналітичного мислення, синтезу навчальної теорії та практичних дій

ФК 1. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. ФК 10. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. ФК 11. Здатність коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	A	$90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	Вище середнього рівня з кількома помилками	B	$82 \leq RD < 89$
4 (добре)	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	C	$74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	$64 \leq RD < 73$
3 (задовільно)	Виконання задовольняє мінімальні критерії	E	$60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	Можливе повторне складання	FX	$35 \leq RD < 59$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО3	Захист презентацій та рефератів

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Підсумковий контроль: екзамен
МСО2	Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)

Контрольні заходи:

4-й семестр		40 балів
МСО1. Підсумковий контроль: екзамен		40
	тестування	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

4-й семестр		40 балів
МСО2. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		40
		40

Оцінка студента формується таким чином: Усне опитування - 40 балів; Письмове тестування - 40 балів. Індивідуальна презентація (контрольна робота) - 20 балів.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Баран З. А., Качараба С. П., Сіромський Р. Б., Чума Б. П. Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу (кінець XV – початок XIX ст.) : навч. посіб. Київ : Знання, 2015. 533 с.
Допоміжна література	
2	Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки (1492–1918 рр.): хронологія подій : навч.-метод. посіб. / Авт.-укл. О. С. Акунін. Миколаїв : Іліон, 2013. 604 с.
3	Нова історія країн Західної Європи й Північної Америки. XVII – 60-ті роки XIX століття : підруч. / За ред. Б. М. Гончара. Київ, 2013. 735 с.
4	Дейвіс Н. Європа: Історія / Пер. з англ. П. Тарашук, О. Коваленко. Київ : Основи, 2020. 1464 с.
5	Країни світу і Україна : енциклопедія : в 5 т. Т. 1. Північна Європа. Західна Європа. Південна Європа / Наук. ред. тому А. Г. Бульвінський. Київ : Фенікс, 2017. 564 с. URL: http://ivinas.gov.ua/uk/publikatsiji/entsyklopediia.html
6	Троян С. С. Німеччина у боротьбі за «місце під сонцем» (колоніальна та «світова політика» в 1884–1900 рр.) : Монографія. Київ: ВД «Кондор», 2017. 152 с.
7	Перша світова війна у фокусі історії (дипломатичні та політичні колізії Великої війни) : монографія / Наук. редакція С. С. Трояна. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 352 с.
8	Kawashima M. American History, Race and the Struggle for Equality [Електронний ресурс] : An Unfinished Journey. Singapore : Springer Singapore, 2017. 300 p.